

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu

Petr Sojka

Úvodník

Zpravodaj Československého sdružení uživatelů TeXu, Vol. 33 (2023), No. 1-2, 1–2

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151754>

Terms of use:

© Československé sdružení uživatelů TeXu, 2023

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ*:
The Czech Digital Mathematics Library <http://dml.cz>

Milé čtenářky a čtenáři, $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ istky a $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ isté!

Je mi potěšením vám představit články tohoto čísla a seznámit vás s informacemi ze světa našeho oblíbeného sázecího systému.

Stavba babylonské věže ve Světové kronice Rudolfa von Ems, Praha, 3. čtvrtina 14. století.

Autor: Anonymní (Meister 1)
– Hochschul- und Landesbibliothek Fulda

Babylónské zmatení jazyků. Tak nám připadá komunikace v dnešním informačním věku. Dávat věcem ta správná jména, odpovídající sémantice, a konzistentně je používat, to je, oč tu běží!

A běží o to v článku Vítky Starého Novotného, jehož nápad na nápadovník a jeho realizace je tématem hlavního, prvního článku čísla. Láká Dášenska, Maxipes Fík a Pes Filipes, častá jména z článku a z titulní stránky tohoto čísla. Pokud se nenecháte odradit asi deseti programovacími a značkovacími jazyky, které v článku Vítek používá, dozvíte se základní principy jazykových modelů a také způsob, jakým je využijete přímo při tvůrčím psaní. Pojďte zjistit, k čemu jsou dobré náhodné procházky, programovací jazyk `expl3`, Katzův couvající jazykový model, zapomnětlivost, náhodná semínka či multiplikativní lineární kongruenční generátor. Dostanete „na konečky svých prstů“ a do svého dokumentu informace

hlubokých jazykových modelů, což dá vašim textům patřičnou hloubku nebo výšku srovnatelnou s babylónskou věží nebo odbřemení od explicitního přepínání jazyků tím, že „umělá inteligence“ dobře odhadne použitý jazyk textu. Jestli chcete jít s dobou, tak do toho!

Sazba hudebních skladeb je vzhledem ke složitosti notového zápisu výzvou. Možnostem sazby not nejen MusiX \TeX em, ale využití specializovaných preprocesorů, které přípravu notového zápisu usnadní, se věnuje přehledový článek Karla Šebely.

Matůš Vančík se dělí o to, co ho zaujalo v prezentacích hlavní \TeX ovské konference TUG 2022. Způsob, jak vznikají makrobálčky, jak je kombinovat nebo jak realizovat puzzle s logem Fakulty informatiky Masarykovy univerzity, jsou jen některé z nových informací, kterými vás článek po přečtení obohatí.

Číslo uzavírá již *třinácté* pokračování komentovaných ukázek \TeX ových maker z pera Petera Wilsona, které pro čtenáře Zpravodaje již třináct let¹ překládá ze série Glisterings z časopisu TUGboat náš pan šéfredaktor Honza Šustek.

Závěrem chci poděkovat aktivním \TeX istům, autorům, členům sdružení uživatelů \TeX u. Bez nich, převážně členů ζ TUGu a TUGu a jejich „labour of love“ by to nebylo možné.

Odkazy

1. VRABCOVÁ, Tereza. Digitální archivace Zpravodaje ζ TUGu. *Zpravodaj ζ TUG*. 2022, roč. 32, č. 1, 11–17. Dostupné z DOI: 10.5300/2022-1-4/11.
2. NOVOTNÝ, Vít. *Konverze Zpravodaje ζ TUGu pro Českou digitální matematickou knihovnu (DML-CZ) Co, proč a jak?* 2021-03. Dostupné také z: <https://www.cstug.cz/informace/zpravy/2021-02-06-valne-shromazdeni-2020/files/novotny-konverze-2021-03-06.pdf>.
3. *Zpravodaj ζ TUG*. Československé sdružení uživatelů \TeX u, 1991–2023. Dostupné také z: <https://www.dml.cz/handle/10338.dmlcz/148724>.

Summary: Introductory Word

Go forth and participate in ζ TUG to make the bright future of \TeX & Friends a reality! *You can!*

*Masarykova univerzita, Fakulta informatiky, Botanická 68a, 602 00 Brno
sojka@fi.muni.cz*

¹K celému seriálu překladů Glisterings se můžete vrátit na stránkách DML.CZ, kde péčí aktivních členů sdružení [1, 2] vznikl archiv celého Zpravodaje [3].